

APOLLO filmszínház Telefon: 25-09.
 MA, NOVEMBER 21 - TÖLTI!
 Bordy Bella, Szilassy László, Kiss Manyi, Latabár Kálmán főszereplőkkel:
C SEREBERE
 A főváros nagy filmsikere.
 Bonyodalom, szerelem, zürzavar, a szív muzsikája, másfélórás kacagás.
 HIRADÓK!
 RIZSTERMELÉS A HORTOBÁGYON.

talmas munkájával. A magyar csatlakozás igen értékes hozzájárulást jelent arra a sajnálatos esetre, ha a háború még jobban kiterjedne. Magyarország a legfontosabb valamennyi délkelet-európai állam között és kétségkívül egész Délkelet-Európában Magyarország őrvend az egész világ előtt a legnagyobb tekintélynek.

A „Lavoro Fascista” szerint a szép katonai hayományokkal rendelkező magyar nemzet katonai ereje rendkívül fontos helyet foglal el Európának e kényes pontján. A „Tribuna” vezércikke szerint Magyarország csatlakozása a berlini egyezményhez a béke és erő ténye.

Olasz vadászrepülők elfogtak egy angol légimarsalt

VALAHOL OLASZORSZÁGBAN, november 21. A Stefani-iroda légügyi közlönetudósítója részleteket közöl Awer Tudor Boyd angol repülő-altábornagy elfogásáról.

Olasz vadászrepülők hatalmas Wellington-típusú repülőgépet vettek észre Szicília egén és azonnal körülvették, hogy lövéseikkel leszállásra kényszerítsék. Mikor az angol repülőgép látta, hogy elveszett, zuhanórepüléssel keresett leszállóteret. Az olasz vadászok nyomon követték és a kényszerleszállás után igen csekély magasságban keringtek felette mindaddig, amíg a helyi rendőrök odaértek és elfogták a személyzetet.

Awer Tudor Boyd november 15-ig az angliai zárólégvédelem szolgálat parancsnoka volt. November 16-án neveztek ki a közelkeleti angol légierő helyettes parancsnokává. Allomáshelyére utaztában esett most fogságba. (MTI)

Visszavert görög támadások

VALAHOL OLASZORSZÁGBAN, november 21. Az olasz főhadiszállás 167. közleménye:

A görög arcvonalon, különösen Korcia szakaszán az ellenség ismételt támadásai megtörték csapataink szilárd ellenállását.

Légierőnk bombázta Preveza ellenséges támaszpontját, valamint Trikkala és Korciano vidékének katonai célpontjait. Négy repülőgépünk hiányzik.

Egyik légiállakulatunk támadást intézett Málta katonai célpontjai ellen és

bombázta La Valletta légi kikötőjét, erődműveit és lőszertárát, ahol hatalmas tüzet okozott. Valamennyi repülőgépünk visszavert támaszpontjára.

Egy Wellington-típusú angol repülőgépnek kényszerleszállást kellett végzenie Sziciliában; hétfőnyi személyzetét, köztük Boyd Awer Tudor repülő-altábornagyot, egy őrnagyot és három alacsonyabb rangú tisztet elfogták.

Észak-Afrikában légierőnk újabb lényes sikert aratott.

Támadás a City és a kormánynegyed ellen

BERLIN, november 21. Csütörtökre virradó éjjel német repülőgépek Londonban, különösen a City és a kormánynegyed ellen intéztek támadást. Ezzel egyidejűleg sikeresen folyt az angol kikötők elaknásítása is. Utólag jelentették, hogy a francia partok mentén a légelhárító ütegek lelőtek egy angol bombázót.

BERLIN, november 21. A Német TI értesülése szerint a csütörtöki nap folyamán fellegyverzett német gépek keltek

útra, hogy megállapíthassák Birminghamben a csütörtökre virradó éjjel végrehajtott bombatámadás okozta tetemes károkat. E károkat a város valamennyi részében még mindig lobogó tüzek bizonyítják. A német gépek több alkalommal támadást intéztek ellenséges gőzösök ellen, így megtámadtak egy többezer tonna gőzöst és arra robbanóbombákat zúdítottak. (MTI)

Antonescu fogadása a német határon

Berlin, november 21. (Német TI) Antonescu tábornok román államvezető és Sturda román külügyminiszter a birodalmi kormány meghívására Németországba utazott.

A román miniszterelnök és külügyminiszter kíséretével és a bukaresti német követvel csütörtökön érkezett meg német területre, a lajtamenti Bruckba.

Bruckban a román vendégeket német diszalkulat, Dörnberg követ, szertartás-

főnök, Stänger védőosztályvezető, a Führer helyettese törzskarának főnöke és Rödiger von Manteuffel ezredes üdvözölte. (MTI)

Pozsony, november 21. (Bud. Tud.) Félhivatalos helyről közlik, hogy a német kormány Tuka dr szlovák miniszterelnök, külügyminisztert meghívta Berlinbe, Tuka szombaton, november 23-án utazik a német fővárosba. (MTI)

Német tehergőzösöket tartóztattak fel amerikai hadihajók

MEXIKO CITY, november 21. (NST) A mexikói német követség erőlyes tiltakozásra készül a Mexikói-öbölben észlelt legutóbbi jelenségek miatt.

A múlt hét végén, a péntekről szombatra virradó éjszaka négy német tehergőzöt futott ki a Mexikói-öböl partján

fekvő Tampico kikötőjéből, hogy nagyobb áruszállítást nyíjen spanyol kikötőbe. Alig hagyta el azonban a kikötőt, hadihajókkal találkozott, amelyek ellenséges magatartást tanúsítottak, úgyhogy az egyik német gőzös kapitánya felgyújtotta hajóját, a másik három pe-

dig sietve visszatért Tampicoba.

A német kapitányok elbeszélése szerint mind a négy hajó papírjai rendben voltak, semmi ok sem volt tehát arra, hogy hajóikat feltartóztassák. Az idegen hadihajók közvetlenül a mexikói vizek határán cirkáltak s nemzetiségüket nem lehetett felismerni. Magatartásuk határozottan ellenséges volt s szemmeláthatóan azon igyekeztek, hogy zavarják a német hajók előretartását. A Phrygia német hajót két hadihajó közrelopta s az

egyik északról, a másik pedig délről vette fényezőre keresztűzbe.

A mexikói német követ kezében levő adatok szerint a szóbanforgó hadihajók az Egyesült Államok flottájához tartoztak. A követ erről már jelentést tett a mexikói külügyminiszternek s a mexikói hatóságok el is rendelték az ügy kivizsgálását. A köztársasági elnök személyesen szólította fel a hatóságokat, hogy készítsenek részletes jelentést számára.

A gimnáziumi tanulóknak csak három százaléka parasztszármazású

Bessenyei Lajos ny. tankerületi főigazgató, az Országos Református Tanár-egyesület elnöke érdeklődésre számot tartó cikket írt a „Protestáns Tanügyi Szemle” legújabb számába a „kötűnök iskolájának” mostanában annyit tárgyalt gondolatáról. Az iskola — írja többi között — még ha kitűnök iskolája is, mindig inkább tömegmunkát végez, mint egyéni kiképzést és így az ilyen különleges iskola létesítése által éppen a főcél nem lenne megvalósítva. Ellenben vetkes mulasztás nemzetünkkel szemben az a tény, hogy

manapság igen sok tehetséges magyar gyermek, különösen ha szegény sorban van, megfelelő iskolázás nélkül beleszűrkül a mindennapi élet robotjába, holott nekik vezető és irányító helyeket kellene eloglal-

niok. A miskolci református gimnázium kimutatta, hogy bár a szegény parasztság lakosságunknak 35 százaléka, gyermekei csak 3 százalék arányban ülnek a gimnázium padjaiban és csak minden 478. szegény parasztyermék kerül gimnáziumba. Pedig tehetség tekintetében nem ez az

arány. A magyar tehetségek sorát nem lehet, nem szabad magukra hagyni, mert maguktól csak az élelmesebbek és talán nem a tehetségesebbek fognak előtérni, a gyámoltalanért, a szemérmesért érte kell menni és gimnáziumon, egyetemen át vinni kell előre, ha igazán tehetséges.

Középszályunk fogadásának pótlását pedig nyilvánvalóan az alsó néprétegekből kell előteremtenünk, alulról felfelé, ahol majd mindenki szegény, mert fordított arányban ez lehetetlen. A magyar nép szegénysorsú, tehetséges gyermekeinek kiválogatása és ingyenes kiskolázása elsősorú nemzeti érdek. A református kollégiumokra e feladat teljesítésében vezetőszerep vár, részint százados hagyományainknál fogva, részint ama helyzeti energia miatt, hogy színmagyar vidékeken működnek. Nem különleges iskolát kell erre a célra létesíteni, hiszen minden iskola képes e feladat megoldására, a legfőbb nehézség az anyagiak hiánya, amit a hívek áldozatkészségének felébresztésével törekedünk megszüntetni.

A kultuszminiszter nagy beszéde a közoktatási feladatokról

Budapest, november 21. A képviselőház mai ülését 10 óra után nyitotta meg Szinyei Merse Jenő alelnök. A kultusz-tárca költségvetését tárgyalták.

Tömböly Dénes előadó ismertette a költségvetést.

Palló Imre után Balás Károly hangoztatta, hogy a népoktatást sohasem szabad szembeállítani a felsőoktatással, mert a kultúra nem alulról, hanem felülről keletkezik és terjed.

Rajnisz Ferenc szerint önálló ítéletre és akaraterepre kell nevelni.

Makray Lajos hangoztatta, hogy a megszállás alatt a magyar nemzeti gondolatnak, szellemnek, érzésnek és hűségnek várai voltak a magyar felekezeti iskolák.

Varga Béla a vallás óriási jelentőségét fejtegette, majd a vasárnapi teljes munkaszünet elrendelését sürgette.

Hóman Bálint miniszter utalt arra, hogy már a nyolcadik költségvetést terjeszti be. Összesen mintegy 138 millió pengőt fordítunk a magyar művelődés feladataira. 1932 óta a tárca költségvetésének összege 52%-kal emelkedett, amiből csak 10% esik területviszacsatolásból folyó költségemelésre. A tanügyi igazgatás reformját a közoktatásügyi igazgatás decentralizálásával hajtja végre. A napokban bocsátott ki rendeletet, amely a tankerületi főigazgatók hatáskörébe utalja az állami tanítók kinevezését, az államszolgálatos iskolák tanítóinak jóváhagyását és több más személyi és egyéb ügyet. 1938-ban akadémiai színvonalra emelte a népiszkolai tanítók képzését és a jövő évben kezdődik meg az ilyen irányú oktatás. A tanítókat 5 évenként továbbképző tanfolyamra küldi. Az állam gondoskodni kíván arról, hogy a tanító tényleg alkalmas legyen a falu szellemi vezetésére.

Szükségesnek tartja valamennyi középiskolánál a gyakorlati jelleg erősebb kidomborítását. Az utóbbi években kb. 3500 tanító és tanári állást szereztek meg. Ezen a téren a középiskolai tanárokat kivéve, az értelmiségi munkanélküliség megszűntek tekinthető. Polgári iskolai tanár nincs állás nélkül. Tanítónök

közül még mindig 2000 pályázó szerepel különféle hivatalokból. Állás nélkül tanító azonban már csak 500 van, akiket azonban a visszacsatolt területek rövidesen felszívnak. A legfontosabb feladatnak mindig azt tekintti, hogy a nép minden fiának módot nyújtson a tanulásra, az alapművelődés megszerzésére és ha az illető tehetsége úgy kívánja, a továbbtanulásra. Az iskoláknak már 40-50%-a áttért a 8 osztályos oktatásra.

Gondoskodni kell arról is, hogy az ar-ra alkalmas magyar ifjak eljussanak magasabb iskolákba. Ezért mindenképpen igyekszik előmozdítani az ifjúság szociális helyzetének javítását, tanulmányi lehetőségeinek megkönnyítését. Sok panasza hangzott el a magas egyetemi díjak miatt. Az új rendszer szerint az egyetemi hallgatók 20%-a az eddiginél magasabb díjat fizet majd, további 20%, kb. a mai nivón mozgó tandíjat, 10%.

Mindenkinek meg kell értenie ebben az országban, elsősorban a tanítóknak és tanároknak, hogy a népek versenyében nem kasszserüen megmerevedett középszályra, hanem a népi osztályokból folytonosan kiegészülő egészséges és fejlett értelmiségi rétegre van szükségünk. Művelt, jellemes, erkölcsös keresztényül gondolkodó és szociálisan érző magyar ifjaknak százezreire van szükségünk. Gondoskodni kell és gondoskodunk is a hazai nemzetiségek gyermekeinek anyanyelvükön való oktatásáról és neveléséről, hogy a magyar haza iránt való hűséggel jó, összeférő népiségüket megőrizhessék és sajátos hagyományaikon felépülő korszerű kultúrájukat is kifejezhessék. Ma 1042 népiszkolai, 29 polgári és 14 középoktatási iskola van, amelyben német, szlovák és rutén nyelven tanítanak. A magyar nyelv megtanulásának kötelezettsége természetesen náluk is fennáll. A jövő esztendőben legfontosabb feladatunk éppen a visszacsatolt országárszek művelődésének fokozását kell tekintetünk.

A kultuszminiszter beszéde után a Ház a tárca költségvetését általánosságban és részleteiben elfogadta. A Ház ülése egyenlőre 7 órakor ért véget.

Debr... november 22.
 any, gáz...
 százaléko...
 ros nyugdíjterhe...
 yetem kérdése a...
 kisgyűlése és köz...
 n tárgyalta az 1941...
 A cukor...
 cen h...
 arányt...
 dr Bacsoni S...
 is...
 A...
 dor th...
 adó 80...
 sokat a...
 emelése...
 lapunk...
 A világi...
 364.000...
 emelés...
 nyomda...
 zta haszna 80.000...
 preskedése 20.000...
 z üzeme 6.000 pen...
 gö. Feler...
 adót is...
 viszonyok az ösz...
 szeállítás...
 ségvetés...
 A költ...
 először...
 e i...
 hozzá. R...
 ségvetése...
 zott taka...
 végig. A...
 bizottsá...
 os...
 os...
 ros, akko...
 helyes, m...
 olyan ré...
 is bírja...
 Ruff...
 adót eme...
 Bess...
 kosság sz...
 nagyobb...
 Budapest...
 gőt ruház...
 ezt most...
 lunk, mer...
 teremése...
 alkalmas...
 az anyagh...
 Örvendte...
 vetésben...
 gényűgy...
 összege 5...
 egyik a sz...
 szolgálla...
 mert a közgyűlé...
 engedte 9...
 zletéknél fel kell...
 arra, hogy...
 884.000...
 13 mill...
 A multtal...
 tunk, de e...
 ezen az or...
 ségen, mer...
 talan az a...
 recenben is...
 közül csak...
 idővel nyu...
 neteket tal...
 a nyugdíje...
 kos csökke...
 nem kellen...
 Az ország...
 társára van...
 a közlelm...
 HUNGA...
 Te...
 Páratlan i...
 a szenzáció...
 A ZÖ...
 Előadások...
 kor...
 ó!

kenő nyugdíjak ellenére is nőttek, ami azt mutatja, a nyugdíjazás körül hibák vannak. Ez országos jelenség.

A dologi kiadások 71 százalékkal nőttek. Az erdőgazdasági bevétel két évet vesz fel, így jövőre a második évet beállítani nem lehet, sőt teljes egészében egy évet sem. Ez jövőre újabb félmillió pengős hiányt okoz a költségvetésben. Ellenben a város haszonbérjévédelme fogyott, holott a búzaár nőtt. A kamatteher több, mint amit a költségvetés kimutat, 600.000 pengőt meghaladó összeggel.

Felmerül a kérdés, ezt az irányzatot lehet-e tovább vinni 80 százalékos pótladó mellett?

Ha a közigazgatást átlamosítják, odajutunk, hogy mi fizetjük az adót és más város él belőle.

Senkit vádval illetni nem akarok, de megállapítom: ezt a mérleket gazdasági összeroppantás nélkül a törvényhatóság nem bírja sokáig. Javasolom a költségvetés napirendről levételét, 10 tagú bizottság delegálását, a költségvetés 15 napon belül revízióját ez által a bizottság által.

Ami az egyetemet illeti, a törvényhatóság vezetői nem engedték a törvényhatóság akaratát kifejezésre juttatni.

A törvényhatóság vezetőinek nem állott jogában, hogy ebben a kérdésben a törvényhatóság megkérdése nélkül bárhol is nyilatkozzanak, mert itt egy ketoldali szerződésről volt szó.

A tisztviselői kérdésben jóléti alapot kell teremteni. A polgármester erre vonatkozóan 90 nap alatt tegyen javaslatot.

A törvényhatóságnak a költségvetést revízió alá kell venni.

A polgármester válasza

Kölcsey Sándor dr polgármester: A elhalasztó javaslatnak szükségét nem látom. Ha Vásáry István azt mondotta volna meg, mit lehet elhagyni a költségvetésből, a bizottságnak lenne anyaga, így nincs.

Vásáry István dr: Allok rendelkezésére!

Kölcsey Sándor dr polgármester tételeként válaszolt Kertész Kálmánnak, majd Vásáry István részletkifogásait vitatta.

Az adóteher növelésénél figyelembe kell venni, hogy szaporodik a város és gyarapodik az adóztatás tárgya. Nagy köszönettel fogom venni, ha az autonómia tevékeny részt vesz munkánkban. A város javát szolgáljuk szívvel-lellekkel és semmilyen megjegyzés nem marad vitatlanul.

A Dégenfield tér és Csapó ucca rendezésére is közösen sor kerül.

Értekezleteken fogjuk ezeket a kérdéseket tárgyalni. A költségvetést is hajlandók vagyunk előzetes értekezleteken megvitatni.

Az egyetem kérdésében senkit nem gátoltunk véleménynyilvánításban. Az egyetem ügyét teljes lélekkel képviseljük. A tisztviselői alappal kapcsolatos indítványt magamvá teszem. (Taps.)

Ary Lajos számvető főtanácsos néhány számadatot korrigált, főleg Vásáry István adataival szállt vitába. Az erdőgazdálkodás 300.000 pengős hiányt idéz elő, azonban ennek megszüntetésére az erdőgazdálkodás területén belül lesz mód.

Vásáry István dr zárzava után Lossonczy István főispán szólott. Az egyetem dolgában érkezett kérdés rendkívüli közgyűlés összehívására, de nem szabályszerű módon. Miután szabályszerű kért nem adtak fe, a rendkívüli közgyűlést nem hívhattam össze.

Vásáry István dr indítványa mellett hárman szavaztak, így a közgyűlés a költségvetést elfogadta.

Dr Lengyel Zoltán önálló indítványát a tisztviselők karácsonyi segélyéről már a bizottságok elvetették.

A közgyűlés a főispán zárószavával 11 órakerült véget.

Vállalatbaadásokról döntött a kisgyűlés

Debrecen város kisgyűlése csütörtökön délelőtt ülést tartott, melyen több vállalatbaadásról döntöttek.

A városi hivatalok 1941. évi papír- és írószerszükségletét a Méliusz-cég szállítja továbbra is.

Vállalatba adták a II. számú gazdasági iskola bővítési munkálatait a következőknek: kőműves- és földmunka Jost Ferenc 13.400, ácsmunka Szendrey Sándor 5400, bádógosmunka Szatmári Ferenc 700, tetőfedőmunka König Vilmos 2640, asztalos és üveges munka Pongrácz Árpád 1450, mázólo munka Szatmári András 803 és villanszerelő munka 291 pengő értékben.

A Tegez uccai, Vezér uccai és a Libakert uccai fúrók kutak munkálatait Füvessy Lajos, Trnka Ferenc és Sáfár Miklós kapta 1617 pengő értékben, Kiss Lajos és Füvessy Lajos egy-egy légvédel-

mi kútat kapott 1691 pengő értékben.

A tüdőbeteggondozó intézet alagsori karbahelyezését a következők kapták: kőműves munka Szodray Ferenc 1402, asztalos munka Fuchs János 712, lakatos munka Gál András 202 és Boros Kálmán 320, mázólo munka Szombathy József 245, villanszerelő munka Tóth György 101, vízvezeték és csatornamunka Jakab József 913 pengő értékben. Ezenkívül szabadkézből a polgármester 630 pengő értékben üvegesmunkát és kis javításokat adt ki.

A Pirics-füzes nevű 20 holdas városi ingatlant az eddigi 12 mázsa búza helyett 30 mázsa búzáért adták haszonbérbe.

Némi vita után elhatározták a Külsővásártér 20. szám alatt levő kőörzésre szolgáló, nagyon rossz állapotban levő örház lebontását.

Internálja a hatóság az árdrágitókat

Az utóbbi időben mind több panasz érkezik, hogy Debrecenben is sokan kihasználják a helyzetet és a közszükségleti cikkeknek, élelmiszereknek, ruházati árucikkeknek a megállapított áraknál jóval magasabbat kérnek, követelnek és vesznek el a vevőtől. A zsir- és húsfronton, éppen úgy a piacon a tejnél, vajnál, de a tojásnál is, azonosítván számos más áruban és helyen is, valamint a szövet-, posztó-, ruhaárúvásnál követ el számos eiadó árdrágitást.

A debreceni rendőrség eddig is ellenőrizte az árakat, de az ellenőrzést most szigorítani és szaporítani fogja.

Az ipariügyi miniszter is kívánja az ár- és árúellenőrzést és ennek alapján is megkezdődik az árak hatékony ellenőrzése. Az árkormánybizottság is felhívta a hatóságokat, hogy az árellenőrzés kereténélvételére alakítsanak megfelelő szerveket.

A rendőrség a piacokon, üzletekben is ellenőrizi az árakat és állandó készenlétben lesz az árellenőrző bizottság is.

A törvény értelmében azok, akik a gazdasági életre, az ország ellátására káros gazdasági működést fejtenek ki, internálendők, gyűjtőtáborban helyezhetők el. Az nem vitás, hogy az árdrágitó káros működést fejt ki, romboló eredménnyel működik, éppen ezért a debreceni rendőrség a jövőben attól sem riad vissza, hogy az árdrágitókat, legyen az bármely körből való, esetleg internálja a rendes büntetőeljárásán kívül, amikor is árdrágitás visszaélése miatt indul meg a büntetőeljárás.

Eppen ezért minden eladó érdeke, ha vigyáza az eladásnál és betartja a hivatalosan megállapított árakat, de büntetést kaphat az a vevő is, aki túlmagas árat ajánl és fizet.

29 állást átszervez és 5 új állást létesít Debrecen város

A városi közgyűlés sorozatán az egyik legnagyobb érdeklődéssel kísért tárgy a városi tisztviselők és alkalmazottak létszámának kiegészítése volt.

Dr. Balogh Sándor tb. főjegyző előterjesztése szerint a város a normálstátus kiegészítésére 29 állást átszervez és 5 állást újjászervez. A 29 átszervezendő ADOB-állás közül 8 fogalmazói, 7 kezelői, 14 díjnoki állás lesz, az öt új állás közül 4 fogalmazói, egy kezelői.

Az előterjesztéshez a kisgyűlésen Bakóczy Gábor szót hozzá a az ügynek a napirendről való levételét kérte. A közigazgatás egyszerűsítéséről szóló törvényt nemsoká betervezték, így ezzel a kérdéssel várni kell. Jól fizetett, de kisebb létszámú tisztviselői kar kell, mert aktacsinalókra nincsen szükség. Most a felelősség és az ügymenet kérdésében a legnagyobb zavar uralkodik, mindent igen körmönfontan intéznek el.

Kölcsey Sándor dr polgármester: Debrecenben az a helyzet, hogy 200 főt meghalad azoknak a kisalkalmazottaknak, kistisztviselőknek a száma, akiket a város a munkanélküliség miatt kénytelen foglalkoztatni. A fogalmazói és kezelői szakon nagy a hiány a felelős vezetőkben. A javaslat ezen kíván segíteni, mert ideiglenes kiegészítéssel és gyakornokokkal nem lehet a dolgokat a polgármester bérére intézni. En ugyan vállalom ezt — mondotta —, a köz azonban nem vállalhatja. A főváros 27—30-szor akkora státussal dolgozik, mint Debrecen, ami mutatja az aránytalanságot. De Debrecenben például még az iktató hivatal vezetését is egy állandósított napidíjas látja el. Nagyon várjuk a közigazgatás egyszerűsítéséről szóló javaslatot,

mert minket is bánt a sok formalitás, igyekezzük el is kerülni, azonban ezek elkerüléséhez felelős és intelligens tisztviselői kar kell. Ebből a javaslatból a jóváhagyás miatt úgysem lesz hamarabb valami, mint másfél év múlva. Ha közben új rendelkezés jön, legfeljebb nem hagyják jóvá, azonban ha most nem törődünk ezzel a kérdéssel, 2—3 évig elhalasztjuk a cselekvést. Csak az elmúlt két év alatt is a rendkívüli viszonyok irányította közigazgatás rendkívüli feladatokat rótt a tisztviselőkre. A belügyminisztérium vegyes bizottsága is járt lenn Debrecenben és megállapította a státus elégtelenségét. Ennek az öt új állásnak a szervezése az a minimum, amit a közigazgatás jobbátétele megkíván.

Bakóczy Gábor megnagyvó viszontválasza után dr. Bessenyei Lajos szólaft fel s kijelentette: Az a tény, hogy bejelentették a közigazgatás egyszerűsítését, még nem jelenti azt, hogy az meg is történik. Ha megtörténne, a lényeg a decentralizáció lenne, ami azt jelentené, hogy a minisztériumi hatáskörből újabb ügyeket utalnának az önkormányzat hatáskörébe. Ebben az esetben az ügyforgalom megnöve és esetleg a státus 3—4-szerese lenne szükséges a helyes közigazgatáshoz. Az I. fokú közigazgatási hatóság ügyforgalma például oly méretű, hogy megdögad, hogy azt egy embernek vezetni, ellenőrizni teljesen lehetetlen. Az I. fokú közigazgatási hatóság mellé szükséges lenne egy katonai ügyosztály szervezése. Ebben a kérdésben járjon el a polgármester.

Kölcsey Sándor dr polgármester: A túlterhelés valóban az I. fokú közigazgatási hatóságnál a legnagyobb. Szükséges

FERENC JÓZSEF KESERŐVÍZ

lenne egy új tanácsnoki állás szervezése. Ebben az ügyben többször intervenáltam, foglalkoznak is vele, azonban ez a kérdés más kérdésekkel is összefügg. Remélhető, hogy hamar ez is elintézésre nyer.

A kisgyűlés ezután elfogadta a polgármesteri javaslatot.

A közgyűlésen Ráthonyi Géza a menházi felügyelőnök övönői státusbavételét javasolta a státusrendezéssel kapcsolatban.

Kölcsey Sándor dr polgármester rámutatott arra, hogy a menhelyi övönöket közösen az állam veszi át, így a kért nem adhatja meg.

A közgyűlés a választ tudomásul vette és a normálstátus kiegészítésére szóló javaslatot elfogadta.

December 3-án lesz Doryta Bonewa hangversenye

A bolgár származású és Budapesten tanult Doryta Bonewa egyike ma a leg-híresebb berlini operaénekesnőknek, aki egészen fiatalon csinált fényes karriert. Két évvel ezelőtt végzett a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán. Onnan Bécsbe ment, ahol Lehár pártfogásával lépett fel. Azonnal szerződött a berlini állami Opera, amelynek azóta is tagja. A múlt évben a bécsi nemzetközi énekverseny győztese lett. Honoráriusmának nagy részét ő is az erdélyi menekültek javára ajánlotta fel, hogy ezzel is mutassa a magyarok iránt érzett rokonszenvét.

Itt említjük meg, hogy a Zenekedvelők Köre legközelebbi bérelti estjére elfogadta a meghívást Ottrubay Melinda, az Operaház nagyszerű táncművésznője és Zsedényi Karollyal, az Operaház balett-táncosával együtt január 4-én este adják baletttestüktet a kör zenekarának kíséretével.

Jegyek és a további hangversenyekre 40—50%-os kedvezményt jelentő csonka bérletek a Harmathy-könyvkereskedésben válthatók.

Az ügyészség fogházába került a fiatalokú fufangos tolvaja

Jelentettük, hogy a debreceni rendőrség bravúros nyomozás után elfogta azt a két vakmerő, fufangos útonálló tolvajt, akik Vitézy László 13 éves Botz uccai lakostól a Jókai és Cserepes ucca sarkán elraboltak 85 pengőt. A kisiúti a kezében tartotta a pénzt, amit a cukrászdában előzőleg megláttak a támadók és követve a kisiútt, azzal a kitalált mesével, hogy lopta a 85 pengőt, elvették tőle a pénzt.

Először az egyik fiatalokú tettes került rendőrkézre, majd társa is, Pálfi Sándor 24 éves, Dobó ucca 5. szám alatti lakos, alkalmi munkás. Pálfi is beismerete a bűncselekményt. Úgy öt, mint fiatalokú társát őrizetbe vette a rendőrség és csütörtökön átkísérte az ügyészség fogházába.

Gyászrovat

Őzv. Vass Andrásné sz. Papp Amália 90-ik évében elhunyt. Temetése pénteken délután 3 órakerült lesz Köztemető II-A. ravatalozó terméből. Lakás: Klapka ucca 36. Temetését Bartha vállalata végzi.

Fésüs Margitka 18 éves, temetése szombat délután fél 4 órakerült lesz a Köztemető II-B. terméből. Róm. kat. szertartással. Fehértőy tem. vállalatának rendezésében.

érelde

eg

Budapest,

délelőtt ült

melléki refor

Közének u

elnök a Bibli

az összejövet

házkertület fö

zsef gróf me

gyűlést s hál

Ra vas z

ezután hivata

— A nagy

előtt magunk

egyedül Neki

dotta —, de

hálával és

nevet: Mag

akí bátor

szadik évét

kelyföld fel

Benne a magy

s magunkat t

híven, férfias

— Még ez

óta a legször

zalmas világo

hát, fehér ke

tést a kis fin

egyházz egyet

30.000 pengő

ban fel nem b

testvérei szá

— Mikor pe

a roppant hó

özönvíz indult

Messzire kell

rossz esztend

at testesült meg

eg, amikor neki

emberemlékezet

enséges és bor

zunk meleg ru

sebgyógyító kö

k. A református

Minálunk m

— A magy

olyan esemen

egén — mor

lett nem me

első egy mé

ertesültünk

ber, aki sziv

szertett és t

mányzó Urur

szótt.

— A magy

a me

len

ob

ráu

en

tes

uenü

23—8.

ezen mélys

undorral fo

kai eszköze

séges tiszt

lői szerete

gyarapító

nyelve felé

Urának, ki

(A közgyű

ünne

an

k a

jóia

eles

ap es

egyezmenyhe

zás ténye, mu

RS.

(A közgyű

ünne

an

k a

jóia

eles

ap es

egyezmenyhe

zás ténye, mu

RS.

(A közgyű

ünne

an

k a

jóia

eles

ap es

egyezmenyhe

zás ténye, mu

RS.

(A közgyű

ünne

an

k a

jóia

eles

ap es

egyezmenyhe

zás ténye, mu

RS.

(A közgyű

ünne

an

k a

jóia

eles

ap es

egyezmenyhe

zás ténye, mu

RS.

(A közgyű

ünne

an

k a

jóia

eles

ap es

egyezmenyhe

zás ténye, mu

RS.

(A közgyű

ünne

an

k a

jóia

eles

Ravasz László püspök érdekes jelentése a dunamelléki egyházkerület közgyűlésén

„A magyar kálvinizmus kilentziedrésze már határaink közé tartozik“

Budapest, november 21. Csütörtökön délelőtt ült össze közgyűlésre a dunamelléki református egyházkerület.

Közének után Ravasz László püspök-elnök a Bibliából olvasott és áldást kért az összejövetel munkájára, majd az egyházkerület főgondnok-elnöke: Teleki József gróf megnyitójában köszöntötte a gyűlést s hálát adott Istennek, hogy Ravasz püspök egészségét visszaadta.

Ravasz László püspök olvasta fel ezután hivatalos évi jelentését.

— A nagy fordulat alkalmából Isten előtt magunkat mélyen megalázzuk és egyedül Neki adunk dicsőséget — mondotta —, de

hálával és tisztelettel ejtünk ki egy nevet: Magyarország Kormányzóját, aki bátor és hű országlásának huszadik évében a visszakertült Székelyföld felé fordíthatta fehér lova fejét.

Benne a magyar életakarát testesült meg s magunkat tiszteljük meg, amikor neki híven, férfisan hódolunk.

— Még ez év elején, emberemlékezet óta a legszörnyűbb tél fenséges és borzalmas világában gyűjtöttünk meleg ruhát, fehér kenyeret és sebgyógyító kötszést a kis finn nemzetnek. A református egyház egyetlen körlevélre késpénzben 30.000 pengőt, természetbeni adományokban fel nem becslült értéket juttatott finn testvérei számára.

— Mikor pedig tavaszra fordult az idő, a roppant hóhegyek kebeléből egy új özvívz indult a magyar mezők felé. — Messzire kell visszamenni, hogy az idei rossz esztendőnek párját találjuk. Még

mindig legnagyobb kérdés megőrizni ennek a nemzetnek lelki egyensúlyát, acélos önbizalmát, a Gondviselésbe vetett hitét és tevékeny nyugalomát.

Küldjük el szívbeli köszöntésünket amerikai magyar testvéreinknek, rendszeres egyházzervezési munkájuk megindulásának 50 esztendősi fordulóján. Ravasz püspök így fejezte be jelentését:

— Allandóan olvasunk Európa újjárendezéséről. Eközben újá kell rendezőnie a magyar közéletnek és benne a református egyháznak is. A magyar kálvinizmus kilentziedrésze már határaink közé tartozik. Alig egytized része, mintegy negyedmillió református él még megszállott területen.

A magyarság nemzetközi jelentőségét nem lehet megszállókatani a magyar kálvinizmus legteljesebb igénybevétele nélkül.

A mi egyházunkban nem történhetik meg, hogy százezrek ki akarjanak válni belőle s az sem történhetik meg, hogy kerítései között milliók maradjanak, akik másodszorban, átvitt értelemben szívességből magyarok.

Minálunk minden református magyar, nem is lehet soha más.

Ha nem volnék az egyház embere, hanem csak nemzeti politikus, akkor is valánám, hogy a hárommillió református a 10-12 milliós tiszta magyarságnak mindig a magva és a gyökere leszek.

Ravasz László püspök évi jelentését percekig tartó eljenzéssel és tapsal fogadta a gyűlés.

Lossonczy István főispán megbélyegezte a közgyűlésen a nyilas összeesküvést

Tisztviselőket választott a törvényhatósági bizottság

Csütörtökön tartotta Debrecen város törvényhatósági bizottsága költségvetési közgyűlését. A törvényhatósági bizottsági tagok nagy számmal jelentek meg a közgyűlésen.

Az elnöki emelvény mögé táblákat függesztettek ki, melyek a villamos áram egységárait mutatták az ország 20 legnagyobb városában, fillérenként és kilowattóránként. A táblák szerint a villamosáram egységára országos átlagban: világításra 68,5, motorikus használatra 34, háztartásra 28,8 fillér. Debrecenben a helyzet jelenleg: világítás 50, motorikus használat 28, háztartásra 28,14 fillér. A javasolt új ár: világításra 53, motorikus használatra 31, háztartásra 31,16 fillér kilowattóra. A gáztáblázat szerint átlag: háztartásra 27, iparra 23,27, kocsz 7,15; Debrecen árai jelenleg: 22—22—7,50; javasolt árak 23—23—8.

A nyilas összeesküvés megbélyegzése

A közgyűlés negyed 5 órakor nyílt meg a Híszkegygyel. Ezután Los-

sonczy István főispán tartotta meg megnyitóját:

— Legutóbbi közgyűlésünk óta két olyan esemény vonult át a magyar élet egén — mondotta —, amelyek mellett nem mehetünk el szó nélkül. Az első egy mélyen fájdalmas: pár hete értesültünk, hogy akadt magyar ember, aki szívünk minden melegeivel szeretett és tisztelt Főméltóságú Kormányzó Urunk ellen összeesküvést szőtt.

— A magyar politikai életben mind-ezideig a merénylet, a cselvetés az államfő ellen ismeretlen volt s csak a legmélyebb megdöbbenéssel tölthet el mindnyájunkat ennek még kísérlete is.

Debrecen magyarsága a maga becsületes egyenes lelkével értetlenül szemléli a lelkeknek ezen mélyeséges eltvelyedését s undorral fordul el az ilyen politikai eszközöktől. (Ugy van!) Mélyeséges tisztelettel, igaz hálával és hitű szeretettel fordulunk országgyarapító Kormányzó Urunk személye felé s hálát adunk az Égek Urának, ki őt nekünk adta és megtartja.

(A közgyűlés tagjai lelkesen, felálva ünnepezték a Kormányzót.)

Ha valaha, úgy e viharból származott időkben van helye minden becsületes magyarnak az ő hála megett, ki az ország hajóját 22 év alatt kivette a Trianon eszettségéből s épp a legutóbbi nap eseménye, a háromhatalmi egyezményhez való elsőként csatlakozás ténye, mutattak reá, hogy mit ér-

tünk el az ő kormányzatának ideje alatt. Minden magyar embernek fokozott felelősséggel, kötelességtudással, munkával kell ma kiállni a gátra s túrni az események követelte korlátosságokat, nélkülözéseket, eltávolítási sorainkból minden rendbontót, mert csak így őrizhetjük meg országunk és népünk, nemzetünk függetlenségét és fennmaradását. Mi is háborút viselünk, ha ma még békés esz-

közökkel is, de a körülöttünk zajló világesemények reánk való sokszor igen kemény kihatásait nem kerülhetjük el semmiképpen. Szívesen viseljük az áldozatokat mindannyian és igyekeznünk kötelességeinknek fokozott mértékben eleget tenni, hűséggel és bizalommal Főméltóságú Kormányzó Urunk iránt, mert tudjuk, hogy ő csak jó útra vezet. (Ugy van! Ugy van! Taps, eljenzés.)

A debreceni egyetem teljességéért

Napirend előtt vitéz Bessenyei Lajos dr. szóalt fel. Felszólalásom tárgya az egyetem bölcsészeti karán a természettudományi tanszékek ideiglenes szüneteltetése — mondotta. — A kultuszminiszter Szegezen, Szily Kálmán államtitkár Pécsen tárgyalt erről a kérdéstről. Debrecennek is hangzóatni kell kívánságait. A debreceni egyetemnek több joga van erről a kérdéstről tárgyalni. (Ugy van!)

Ezután az egyetem megalakítását ismertette, kiemelve a tiszántúli református egyházkerület különösen nagy áldozatát, a város készségét, majd így folytatta:

— Bár törvényileg történi, mégsem volt helyes, hogy az állam az egyházkerület és a város megkérdezése nélkül változtatott ezen a háromoldalú elkötelezésen. Debrecen tudományos hatóköre a Kárpátokig terjed és az egyház és város, mely a protestáns alapú egyetemért hozta áldozatát, reméli az orvoslást. Ezzel az Alföld közművelődésének,

Debrecen szellemének és gróf Tisza István emlékének tartozunk. Ezután kérte a főispán és polgármester közbenjárását ennek a sérelemnek az orvoslására.

Kölcsény Sándor dr. polgármester: Nem hiszem, hogy Debrecenben csak egy ember is akadna, aki ne osztaná ezt a felfogást. (Ugy van!) Meg lehet róla győződve mindenki, kellő időben, megfelelő helyen, kellő nyomattal érvényesítjük ezt a kívánságot.

Hiszem, hogy nemcsak szöveg ennek az intézkedésnek átmenetisége, hanem a kormány átérzi Debrecen szerepének fontosságát és kötelezettségét a magyar reformátussággal szemben.

A tanárképzővel egyelőre nincs nehézség: magántanárok folytatják az előadásokat, doktorálni lehet. Remelem, ez az átmeneti állapot nem sokáig tart.

A közgyűlés a választ tudomásul vette.

A választások

Kisebbségi tárgyak után a választásokra került a sor. A jelölőbizottság az irodatiszti állásra első helyen Kerekes Imrét és Megyeri Bélát, második helyen Vargha Lászlót jelölte. Vargha László 55, Megyeri Béla 35, Kerekes Imre 16 szavazatot kapott, így

irodatiszti Vargha László lett. Nyilvántartói állásra első helyen Szabó Lászlót, második helyen Kerekes Imrét, harmadik helyen Megyeri Bélát, negyedik helyen Seress Lászlót és Papp Ferencet jelölték.

A közgyűlés Szabó Lászlót választotta meg nyilvántartónak 81 szavazattal. Megyeri Béla 22, Kerekes Imre 8, Seress László 1 szavazatot kapott.

Az irodasegédtszti állásra első helyen Hütter Keresztélyt, 2. helyen Kiss Kálmánt, 3. helyen Harsányi Bélát, Benkő Vincét és Katkó Gyulát jelölték.

Irodasegédtszti lett Hütter Keresztély 49 szavazattal.

Kiss Kálmán 21, Benkő Vince 12, Katkó Gyula 11, Harsányi Béla 10 szavazatot kapott.

Segédnyilvántartói állásra jelölték első helyen Mogyoróssi Győzöt, 2. helyen Vargha Istvánt, Legeza Bélát, Báthory Józsefet és Kerpely Dénest, 3. helyen Márai Ilonát és Kónya Mária.

Segédnyilvántartó lett Kónya Mária

37 szavazattal. Mogyoróssi Győző 20, Báthory József 19, Vargha István 12, Kerpely Dénes 11, Legeza Béla és Márai Ilona 2—2 szavazatot kapott.

Igazolványos altisztek részére kiírt irnoki állásra igazolványos pályázó nem volt. Első helyen vitéz Lakatos Józsefet, második helyen Legeza Bélát, harmadik helyen Hevesi Istvánt, Kerpely Dénest, Batiz Lajost és Erdei Bélát jelölték.

Irnok lett Kerpely Dénes 36 szavazattal. Hevesi István 32, Batiz Lajos 12, vitéz Lakatos József 10, Legeza Béla 3 szavazatot kapott.

Végrehajtói állásra jelölték első helyen Bogdán Zoltánt, 2. helyen Gáthy Károlyt, 3. helyen Molnár Bélát és dr. Bán Gézát.

Molnár Mihály lett a végrehajtó 43 szavazattal. Dr. Bán Géza 35, Gáthy Károly és Bogdán Zoltán 2—2 szavazatot kapott.

A rendes mértékben adja újra a város az egyházak segélyét.

A város visszatért az 1934 előtti állapponhoz és az egyházak segélyét újra teljes összegben folyósítja. A költségvetésnek ez 25.000 pengő újabb évi teher.

Debrecen város három erdélyi egyetemistának ad ösztöndíjat, évi 4.600 pengő értékben.

Újból megkezdik az iskolai fogászati rendelést

A Tisza István Tudományegyetem fogászati klinikai igazgatója kérelmet adott be a városhoz, hogy az iskolaegészségügyi intézmény keretén belül megszervezhesse az iskolafogászati rendelést. Ennek a kérelemnek a beadására az indította a klinika igazgatóját, hogy az 1937-es vizsgálatok igen szomorú eredményt mutattak. A megvizsgált 260 iskolásgyermek közül 230-nak volt szuvas fogja. Egy évi kezelés után a betegek 82,5 százaléka gyógyult meg, így a kezelés teljes sikerrel járt.

A kis- és közgyűlés, tekintettel arra, hogy a tudósbeteg gondozó intézetben helyiség áll rendelkezésre és a klinika rendelkezik egy vándor iskolai fogászati felszereléssel, évi 3200 pengőt szavazott meg az iskolásgyermek fogainak szakszerű vizsgálatára és kezelésére. Ez az összeg elegendő és így a közeljövőben újra megkezdődik a nagyfotosságú munka.

Egyelőre nem kövezik ki a Huszár Gál és Cserepes uccát

A városi kisgyűlésen tanyagú Szűcs Géza a Huszár Gál ucca, Bakóczy Gábor a Cserepes ucca kikövezésére tett javaslatot a költségvetéssel kapcsolatban. — Kölcsény Sándor dr. polgármester egyelőre halaszthatatlanabb feladatok miatt nem ígérhette meg egyiket sem, azonban ígéretet tett, hogy amennyiben a helyszíni szemle nagy forgalmat mutat, az 1942. évi költségvetés keretében mindkét kérést beilleszti.

Vígyszínház
MA UTOLJÁRA
a kacagató remek amerikai vígjáték
KISMAMA
Fősz. GINGER ROGERS.

Gyász
Orv. Vass Andor
A 90-ik évében
pénteken délután
temető II-A. rész
Bar

ber 22.
Debrecen
FERENC
KES
SEF
zervezése.
tervenial-
ban ez a
összefüg-
elintézés
ta a pol-
Géza a
átusbavé-
ssel kap-
mester rá-
övönöket
gy a ké-
sül vette
re szóló
ESZ
a
hang
udapesten
ma a leg-
knek, aki
karriert.
egészen fiatalon
budapesti
Főiskolán.
Lisz Ferenc Z.
Onnan Bacsba m-
szával lépett fe-
kedvelők
ere elfo-
elinda, az
sznöje és
szabó és
ste adják
k kisere-
rsenyekre
ő csonka
reskedés-
zába
rú
a
rendőr-
fogta azt
álló tol-
es Borz
pes ucca
kiszű a
a cuk-
támadók
lált mel-
elvétek
ttes ke-
Pálfi
am alatti
eismerte
fiatal-
orség és
ség fog-

A3 D3 B4 C4 A4 D4 B5 A5 B6 A6
C5 D5 C6
A6 B6 A5 B5 D4 A4 C4 B4 D3 A3

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

A SZÍNHÁZ MŰSORA:
PÉNTEK: Varázskeringő.

MOZI
Csere-bere
(Apolló.)

A magyar filmek fejlődése szembetűnő, új utakat keresnek, friss ötletek után is szívesen mennek. A Csere-bere a sok csere-berére épül; a tévedések vigyátéka. A helyzetkomikum ismétlődik, senki sincs a helyén, semmi sem megy oda, ahová címezték, ahová küldték és ebből kerekedik ki egy józú, igen sikerült film-vígjáték sok bohózati elemmel fűszerezve. Az uszodában kezdődik, életmentéssel, de már az sem volt igazi vízbe fulladás és életmentés, és folytatódik az ellopott egyetlen férfiruhával, a rossz helyre küldött új ruhákkal. Adva van a szegény állás nélküli fiú, gazdag lány, megértő barát és a végén, sok kacagató helyzet, tréfa, dal után mindenki megtalálja a párját, vége a csere-berének. Sikerült magyar film, elszórakoztatja a közönséget. De nagyszerűek a szereplők is, sok a kedves debreceni ismerős. Borden Bella meggyerő, szép és igen ügyesen, illúziót keltező játszik, Szilassy László is hódító, elegáns. A humorról Latabár Kálmán gondoskodik, minden mozdulata, gesztusa, bemondása igazi lababári és érthető, ha harsogó tetszés, nevetés kíséri. Kiss Manyi közvetlen, kedélyes, józú, dizőz-paródiája is elsőrendű. Somogyi Nusi, Maklár, aki a szívhez is tud szólni, és a többi szereplő is a helyén van, jót nyújt. A kísérő műsor is jó.

A zöld pokol
(Hungrária)

Az inkák kincse után történt egy expedíció és a dzsungelben hatol előre emberfeletti erővel, küzdve a természeti nehézségekkel, hőséggel, vadállatokkal, mérges kígyókkal és a harcok, vérengző, mérges nyilakkal lövöldöző indiánokkal is csatázva. Sok dzsungelfilm készült az utóbbi években, „A zöld pokol” a jövőből való. Forró, fulladt az éghajlat, perceként új veszély, új veszedelem jelentkezik. Izgalmas jelenetek követik egymást, váratlan fordulatok és külön színt hoz az expedíció életébe a dzsungelben, amikor megérkezik a nő, az asszony, akinek az ura pár héttel előbb halt meg mérges nyíl következtében. A nő átváltoztatja a kemény férfiakat és kinyílik a szerelem is. Nagyszerű felvételek, tömegképek, harci jelenetek váltakoznak a hatalmas filmben. A főszerepben Douglas Fairbanks jelenkedik és nagyon jó Joan Bennett is. Az új híradó igen jó, Molotov berlini látogatása különösen érdekes.

Drágább a szesz

Budapest, november 21. (MTI) A Budapesti Közlöny pénteki számában közzétett rendeletével a pénzügyminiszter az ipari célra szolgáló szesz egyedárusítási eladási árát hektoliter fokként 2 pengővel felemelte. A rendelet a megjelenés napján lép hatályba és az országos árkormánybiztos nyilatkozata szerint ettől az időponttól a szeszkereskedők az ár-emelkedésnek megfelelő összeggel emelhetik a szabadforgalomba került szesz árát. Az igényjogosult termelők számára házfogyasztásra előállított pálinka után fizetendő mérsékelt egyedárusítási eladási árkülönbséget összegét hektoliter fokként 1.80 pengőben állapította meg a pénzügyminiszter.

METEOR MOZI MŰSORA

Pénteken, szombaton:
„FERJET KERESSEK” magyar film és az „ARANY ÖRDÖGEI” kalandor történet.

Drágább a villany, a gáz és a kokszt

Felemelték az általános kereseti adót is

Debrecen város terhei igen megnövekedtek, így a város kénytelen volt aközött választani, hogy vagy a pótdadót emeli fel, vagy más úton keres kiadásaira újabb fedezetet. Mivel a pótdadó így is 80 százalékos, a város fedezetül a villanyt, gázt és kokszt drágította meg. Ugyancsak minisztériumi javaslatra az általános kereseti adót 5 százalékról 6 százalékra emeli fel a város. A vízdíjak megmaradnak, a csatornadíj a nyers házber 2 százaléka lesz. A villanyárak emelésének pontos mértéke a következő: lakások 50-53, üzlet, iroda, műhely, mulató, állami intézet 60-64, lakás és üzlet 58-61, kirakat délután 30-32, este 20-22, éjjel 15-17, kulturális intézmény 40-43, városi tisztviselők 33-36, magános motor egy tarifás órával 28-31, két tarifás órával 22-24. Az első szám a jelenlegi, második az új árat jelöli. Az új ár 1941 január 1-én lép életbe.

Közélelmezési bizottság alakult

A földművelésügyi miniszter rendeletet küldött meg a városoknak, melyben felhívja őket arra, hogy a közlelmezési szükségletekről gondoskodjanak és közlelmezési bizottságot alakítsanak. A bizottság meg is alakult a csütörtöki közgyűlésen, tagjai a következők: dr. Böszörményi Béla, vitéz Erdei János, Juhász Nagy Sándor dr., Galamb Ferenc, dr. Kertész Kálmán, Kovássy Kálmán, Nagy Béla, Sz. Nagy Sámuel, Serly Gusztáv és Tarján Oszkár. A bizottság közvetlen célja, hogy közlelmezési ügyekben, melyek a közigazgatásnál nagyobb mozgékony-ságot igényelnek, tanácsadója legyen a polgármesternek, aki a bizottság elnöke.

A Londonba szökött Horváth Akos négyszázezer pengő anyagi elégtételt fizet

Budapest, november 21. Horváth Akos, a Fonal- és Himzőipari Rt. vezérigazgatója ellen eljárás indult valutabűncselekmények miatt. Horváth Akos hosszú időn keresztül az üzleti vállalkozáson kívül versenytárlót is tartott. A vezérigazgató Londonba szökött és így csak gyévezetójét, Hajdu Istvánt vonta felelősségre az uszorbíroság. Megállapították, hogy a részvénytársaság nagy valutatevékenységet fejtett ki Angliában és 13.600 angol fontot vont el a Nemzeti Bank elől. Kiderült az is, hogy Hajdu főnökének távo-zása után körülbelül 10.000 angol font értékű árut szállított külföldre és csak 800 fontot fizetett a Nemzeti Banknak. Az uszorbíroság Hajdu Istvánt két-évi fegyházra és 1000 pengő pénzbüntetésre ítélte, majd letartóztatta. Ítéletet mondott a bíróság Horváth Akossal szemben is, akit kötelezett, hogy a kincstárnak 391.000 pengőt fizessen. Az ügy a Kúria elé került, amely Hajdu ítéletét helybenhagyta, Horváth Akost a 391.000 pengőn felül még külön 10.000 pengő vagyoni elégtételt megfizetésére is ítélte.

A Csokonai-Kör emlékünnepele

A Csokonai Kör csütörtökön délután a Kollégium dísztermében tartotta szokásos évi Csokonai-emlékünnepelet, díszes és nagyszámú közönség előtt. Az emlékünnepele keretében ülték meg a Csokonai Kör felszázados jubileumát is. A műsort a Kollégiumi Kántus nyitotta meg, elénekelve Csokonai a Reményhez és a Tihanyi echóhoz című dalait Szigethy Gyula kollégiumi énektanár precíz vezetésével, művészi összetanultsággal.

Ezután dr. Pap Károly egyetemi tanár, a Csokonai Kör elnöke tartott megnyitó előadást. Vázolta, hogy fejlődött ki Debrecenben a Csokonai-kultusz, amely végül is 1890-ben létrehozta a Csokonai Kört, amely azóta lelkes kitarással és áldozatkészséggel küzd, munkálkodik a magyar irodalomért, Debrecen kultúrájáért.

Tusterer Jolán Csokonai-verseket szavalt kiforrott előadókészséggel, nagy sikert aratva.

Majd Csobán Endre, a Csokonai Kör főtájkára tartott előadást „Csokonai egyetemes magyarsága” címen, végig lekötye a hallgatóság érdeklődését. Hangsúlyozta, hogy a debreceni szellemnek legcsodálatosabb kivirágzása Csokonai. Ady Endre a hétszilvási, szűk látókörű nemesi vármegyében nőtt fel s t nemesi önzés miatt meggyűlölte a vezető osztályokat. Petőfi Sándor az elmaradt, jogtalan és műveletlen jobbágykörben nevelkedett s minden szabadságot ennek

a néposztálynak adott volna. Petőfi tehát osztályért, Ady osztály, vagy osztályok ellen küzdött. Csokonai a maga nagy kultúrprogramjában egyetlen egy magyart sem rekeszt ki a magyar művelődés hatalmas udvarából. Petőfi az egyetemességet a szabadság gondolatában veszi észre. Abban fejezi ki és annak rendelt alá mindent, Ady Endre az életről és az élethez harsog hatalmas himnuszo- kat. Ezek a magyarságon is túlerő gondolatok, amelynek a magyar csupán egyik része. Csokonai programja: a magyar művelődés felemelése, mind a ket- tőnél egyetemesebben magyar. S mert ez így van, Debrecennek örök dicsősége lesz mindig, hogy Csokonait szülte és nevelte.

A debreceni református Kollégium diákmelódiáiból adott izelítőt Nagy József, akinek énekszámát nagy tapsal jutalmazta a hallás közönség. A hegedű- és gondnokakettőt Szendy Tihamér és Léva József játszotta művészién.

Elvezetes volt Oláh Gábor előadása. A Csokonai Kör alelnöke, a kiváló író „A mágyikás Csokonai” című új regényéből olvasott fel részleteket, derűsen ismertetve a debreceni diák Csokonait.

A közönség érdeklődéssel hallgatta a gyönyörű magyarsággal írt művészi munkát. Végül Baja Mihály lelkész, a Csokonai Kör örökös tagja szívből fakadó és szívhez szóló verseiből olvasott fel nagy hatás mellett.

Ködös idő

IDŐJÓSLAS: Gyenge légáramlás, több helyen köd, erős éjszakai lehűlés, különösen a nyugati megyékben. A nappali hőmérséklet alig változik.

Agyonlőtte magát egy budapesti gyógyszerész

Szolnok, november 21. Ma reggel 8 óra után a Tisza partján levő parkban fevoverrel szíven lőtte magát egy 50 év körüli férfi. Semmiféle iratot nem találtak a zsebében, amely felvilágosítást adott volna kiletéről. Egy búcsúlevelé volt nála dr. Hajdu János rákócziálvi állatorvoshoz, de ennek is csak ennyi volt az aláírása: Laci. A rendőrség értesítet- tette Hajdu Jánost, aki az öngyilkosban régi barátját, Baán László budapesti gyógyszerészt ismerte fel. A rendőrség az öngyilkosság okának kiderítésére folytatja a nyomozást.

Érdekes külföldi üdvözlések az Eszperanto Egyesület elnöki ülésén

Most tartotta a debreceni Eszperanto Egyesület szokásos őszi vezetőttestületi ülését a Baththány ucca 1. sz. alatti helyiségében.

A vezetőttestület az időszerű egyesületi kérdéseken kívül megbeszélte a szeptemberi országgyarapodás óta az egyesülethez érkezett külföldi üdvözléseket is, melyek között első helyen kell megemlékezni Ella Nilson svölvesborgi svéd eszperantista írónő lelkes üdvözlő leve- léről. Ella Nilson túlaradó boldogsággal üdvözlözi az eszperantistákon át az egész magyarságot a keleti részek és Észak-Erdély felszabadulása alkalmából. Említésre méltó, hogy Ella Nilson a sajtó-propagandán kívül a svéd rádióban is tartott magyartárgyú előadásokat. A svéd levelek a szokásos harmadnap helyett most huszonegyednapra érkeznek Debrecenben.

A Cseh András volt erdélyi r. k. lelkész által szerkesztett s világszerte legnép- szerűbb eszperanto képes folyóirat, a Praktiko, a német-holland háborús időszak elmúltával most ismét megjelent és Hagából megérkezett a debreceni eszperanto egyesülethez is, Cseh András szerkesztő üdvözlétével. A Praktikához küldött egyik klisé több, mint 3 hónapos bolyongás után csak mostanában érkezett vissza Debrecenbe.

Mr. Maurice Hyde ausztráliai miniszteriális főtisztviselő levelét Szeuzen keresztül hozta a posta Sydneyből. Még április 20-án adta fel a levelet Ausztráliában és az bizony csak szüret után érkezett meg dr. Joó István egyesületi elnök címére.

Az Eszperanto Egyesület vezetőttestü- lete végül Mátyás József egyesületi jegy- zőt kérte fel a kezdők részére tartandó s december 1-én kezdődő díjtalan eszperanto nyelvtanfolyam megszervezésére és vezetésére. A debreceni egyesület egyébként egymásután veszi fel a kapcsolatot a felszabadult Erdély eszperanto magyar egyesületeivel.

— Elhalasztották a vízvezeték köte- lező bevezetését. A közgyűlés vitéz Szegedi Gyula világitási vállalati igazgató javaslatára kimondotta a vízvezeték Rő- telező bevezetésére a halasztás megadá- sát 1941 október 1-ig.

FERENCJÓZSEF KESERŰVIZ

Újra vállalatba adják a Pozsony út és Sport uccák burkolási munkáit

A közgyűlés felbontotta Dienes Kálmán budapesti utépítési vállalkozóval a Pozsony út és Sport ucca burkolására kötött szerződését, mert a vállalkozó anyagihiány miatt nem tudott kötelezettségének eleget tenni. Egyben kimondotta, hogy a burkolásra újabb nyilvános versenytárgyalást írnak ki.

A tüdőbeteg gondozó intézet anyagi megalapozottsága

A csütörtöki közgyűlésen dr. Kupinszky Sándor tb. tanácsnok jelentést tett a tüdőbeteg gondozó intézet anyagi megalapozottságáról. A jelentés szerint az iskolaegészségügyi intézetet s a tüdőbeteg gondozó intézetet 30 ágygal, 80.000 pengő költséggel állították fel az 1938. évi májusi közgyűlés határozata alapján. Ebből 28.000 pengőt inszégjárulékokból, 10.000 pengőt államsegélyből és 22.000 pengőt váltókölcsonnel vettek igénybe. A felszerelésre és berendezésre az állam újabb 17.000 pengő államsegélyt adott, ennek ellenében azonban kikötötte, hogy az intézetbe csak az Országos Közegészségügyi Intézet utalványozására lehet felvenni betegeket. A közpórház és az Augusztia nehéz betegeket ápol, az intézet fiatalok könnyebb megbetegedéseket kezel korszerű gyógyszerekkel, légmellkezeléssel. Az intézetet csak erre a célra lehet felhasználni, ha ez nem történik meg, vagy az intézet megszünik, a 27.000 pengő államsegélyt vissza kell fizetni a városnak.

Utépítési kölcsönt vett fel Debrecen

Debrecen városa az út- és csatornaépítés céljaira a Magánalkalmazottak Biztosító Intézetétől 300.000 pengőt vett fel, mint törlesztéses kölcsönt, 50 félvre, 5 és fél százalékos kamattal, 5 százalékos tőketörlesztéssel.

Sportnapló

A DVSC—Rusj vasárnapi ungvári mérkőzés áll az érdeklődés előterében. A DVSC még sohasem győzött a Rusj ellen, tavaly a bajnokság során Ungvárott 2:1 arányban, Debrecenben 1:0 arányban győzött a Rusj a Demreceni Vasutas SC felett. A DVSC ezért is erősen készül a mérkőzésre, de fűti az a vágy is, hogy ott maradjon az élcsoportban és le ne szakadjon a MÁVAG-tól, amelynek előnye csak két pont és vasárnap azt is leadhathja Ózd. A csapat komolyan készül a nehéz mérkőzésre.

A Rusj erős ellenfél, a sérültejei is mind meggyógyultak, így teljes csapattal állhat ki a DVSC ellen. A mérkőzést Lantos fővárosi játékvezető vezeti.

A teniszszövetség új területi beosztását elkészítették és a nagyváradi, szatmári egyesületek a kolozsvári kerülethez tartoznak. Most a nagyváradi és szatmári egyesületek körében mozgalom indult meg és a debreceni teniszkerülethez kívánnak csatlakozni, egyrészt a kedvező vasúti összeköttetés miatt, — másrészt mert új szint jelentene számukra, ha a debreceni teniszkerületbe tudnának bekapcsolódni. A debreceni tiszántúli teniszkerület szívesen fogadja csatlakozásukat.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter megengedte és lehetővé tette, hogy a középiskolai diákság az ökölvívósportot üzhesse. Egyelőre versenyen nem indulhatnak, de az iskola keretében csoportosan üzhetik ezt a kemény, férfias, küzdelemre, harcra szoktató, önévédelemre kiválóan alkalmas sportot. Az ökölvívásra jelentkező diáknak szülői beleegyezést kell hozni és orvosi vizsga dönti el, hogy üzheti-e az ökölvívást. A fővárossal egyidőben négy vidéki helyen is megindul a középiskolások ökölvívósportja.

Debrecenben Czuna Ferenc testnevelő tanár (ref. gimnázium) az oktatás szervezője és vezetője. Az oktatás december 1-én indul meg és hat hónapig tart.

A DVSC vasárnap a Rusj ellen azzal a csapattal játszik, amely vasárnap az Ózd ellen is játszott. A DVSC csapata: Keskeny — Csokai, Erdei — Elek, Erdei II., Galambosi — Dombóvári, Szabó, Sidlik, Kristóf, Nagy. Lehet, hogy Dombóvári és Kristóf helyet cserél.

Most jelent meg az Erdélybe kinevezett tisztviselők névsora s azok között több ismert sportember is van. Dr. Kiss Gábor fogalmazó Szatmár megyében lesz szolgabíró. O a tornász, ökölvívó, asztali tenisz sportban, atlétikában, a DTE-ben fejtett ki nagy működést, azonkívül mint labdarugójátékvezető is szép eredményt működött és távozását minden sportág megéri. Szöke József birkozó és játékvezető Kolozsvárra került.

HIRDETMEY.

A m. kir. pénzügyminisztériumnak az egyes adókra vonatkozó egyes törvényes rendelkezések módosításáról és kiegészítéséről szóló 1940. XXVII. tc.-nek a házádóra vonatkozó II. fejezete végrehajtása tárgyában kiadott 139.800—1940. VII. sz. rendelete alapján közhírré teszi a városi adóhivatal, hogy azokat a háztulajdonosokat, akik bérházukban levő lakásokat kizárólag többgyermekes családoknak adják bérbe, az a kedvezmény illeti meg, hogy a kivetett házádóból minden lakás után külön-külön számítve 1—1 gyermek után 5—5 százalék törlést kap mindaddig, amíg a kedvezmény feltételei fennállanak.

A kedvezménynek két feltétele van és pedig:

a) a házában levő lakásokat csakis

többgyermekes családoknak szabad bérbeadni;

b) a háztulajdonos azt az elhatározását, hogy a házában levő lakásokat kizárólag többgyermekes családoknak adja bérbe, köteles a m. kir. adóhivatalnál előzetesen bejelenteni.

Felhívja a városi adóhivatal érdeklelt háztulajdonosokat, hogy a bejelentést a m. kir. adóhivatalnál írásban kell megtenni és január hó 31-ig igazolni, hogy a lakásokban hány olyan 18 éven aluli gyermek van, akik a kedvezmény szempontjából figyelembe vehetők.

Városi adóhivatal.

RADIO

Allandó műsorszámok hétköznapokon Budapest I. műsorán: PÉNTEK, november 22.

Budapest I. 10.20: „Nemzeti érdekünk a gyümölcsfogyasztás.” (Felolvasás.) — 10.45: „Az iskola és az egészség.” (Felolvasás.) — 12.10: A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara. — 1.30: Magyar Revü Táncczenekar. — 3.20: Szórakoztató hanglemezek. — 3.40: Mit főzünk? Háziasszonyok beszélgetnek. — 4.10: Magyar helyesírás. Fekete Miklós dr. előadása. Utána Ifjúsági közlemények. — 5.15: Táncclemezek. — 5.40: Sportközlemények. — 5.50: A Rádió Szalonzenekara. — 6.35: „Költői verseny Japánban. Felolvasa Somogyi Erzs. — 7.20: Az Operaház műsorából. Hangfelvétel.

Budapest II. 5.15: Mult a föld alatt. Huszár Lajos dr. előadása az éremleletek jelentőségéről. — 5.40: A Magyarországi Munkásdalogezred Szövetsége képviselőiben a Soroksári Vas- és Fémmunkások Dalkara. — 6.10: Gyorsírótanfolyam. — 6.40: Akom Lajos orgonál. — 7.10: A cvikerezen egér. (Elbeszélés.) — 7.30: Kamarazene hanglemezekről. — 8: Hírek. 8.20: Beszékartzenekar.

— Vásároljon hirdetőinknél!

Apróhirdetéseik

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög a Tiszántúli Független Ujságban hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fill. Vastag betűvel szedett szavak kúszatosan számítanak, üzleti hirdetésre más díjszabás. Felvilágosítással készséggel szolgálunk. Apróhirdetéseket este 8-ig felvevő a kiadóhivatal. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 21-52.

Betöltendő állás

Lapkihordó biciklivel felvétetik. Cím a kiadóban.

Jómegjelenésű

keresztény hölgyeket és urakat keresünk igen megkönynyített aqizitóri munkára. Megfelelő szrogalom mellett szép kereseti lehetőség. Cím a kiadóhivatalban. 1806

Egy

bejárónó felvétetik, Arany János u. 22. földszint uccai lakás. 1862

Házi kisasszonyt,

lelkiismereteseit, lehetőleg varrni tudót, ki háztartásban is jártas, kisfiam mellé felvennék, Széchenyi u. 69-b. 1865

Jólfejtő

tehenészt 5 tehénhez és házmesteri munkák elvégzésére konvencióra azonnal felvennék, Széchenyi u. 69-b. 1866

Kiadó lakás

Különbejárattú lehetőleg központi fűtéses szobát keresek fürdőszobahasználattal Piac uccában, vagy annak környékén december elsejére. 1813

Lakást keresők

Keresek

1 szoba előszobás konyhás lakást nov. 15-ére. Cimet kérem a kiadóba leadni. 1795

Eladás

Szalongarnitúra, kisméretű, nagyon olcsón eladó, Vár u. 2. III. emelet 3. 1864

Fegyverállvány,

sőberlány, telepes rádió, gramofon, sezlon, hálók, ebédlők, fotelek eladók, Kossuth u. 49., keresztépület. 1593

Gázrezsó,

villanyvasaló teljesen jó karban lévő, eladó. Cím a kiadóban. 1825

Vétel

Vennék

kis családi házat belterületen. Cím a kiadóban. 1805

Ruhaszekrényt,

használtat, jó állapotban levőt, keresünk megvételre. — Cím a kiadóhivatalban. 1823

Legényegylet

házbereendezésére alkalmas használt asztalok és székek megvételre kerestetnek. Cím a kiadóban. 1841

Ingatlan

Két

uccára nyíló telek központban eladó. Érdeklődni: Erzsébet u. 14. 1685

Ajánlat

Ne dobja el

ócska kalapját! 1.50 P-ért újjáalakítja, nyúlzsorakalapot 2 P-ért. Weinberger Jenő kalapos, Széchenyi u. 7. 2663

P 6-ért

női divat kalapok, angol formák. Alakítás 2.—. „Kalapipar”, Széchenyi u. 7. 1499

Zongorahangoló

Gärtner, Kút u. 104. 1857

Finom

mosdószappanok, tartós illatú kölnik, arcszépítő kozmetikumok olcsón a Földes illatszertárban, József kir. herceg u. 1. 1390

Fontos

okmányokról készíttessen fotokópiát. Percek alatt elkészül és megóvja értékes okmányait az elkallódástól. Műszaki Fotolaboratórium, Ferenc József út 40. Hangya bérház.

Gumicsizmák,

hócipők javítását olcsón vállalom. Réti, Piac u. 42. Panónia udvar. 1627

Kész

bundák, alakítások, mindenféle szőrmeárak olcsón beszerezhetők Altmann szücsnél, Miklós u. 2. Takarékosági tag. 1509

Hálósobák,

ebédlők, kombinált szobák, konyha berendezések Salamón bútortüzetében. Jó minőség, előnyös árak. Részletre is, Hunyadi u. 2. sz. alatt. 1531

Szörme

bundát, mindennemű szücs munkát készít Katona Vilmos szücsmester, Simonffy u. 2. 1800

Paplanokat

minden kivitelben, ócska paplanokat portalanítva készít Nagy Gyula, Sas u. 2. 1655

Különféle

Olcsó

kézimunka karácsonyi vásáromat megkezdtem. Fülleres árak, óriási választék, Szilágyi Lajos divatháza.

Elveszett

a Kossuth ucca (rendőrség épülettől) Piac ucca, Miklós ucca (evangélikus iskoláig) útvonalon iratokkal teli aktatáskám. Megtaláló jutalomban részesül. Hannel Oszkár, Márton Kálmán u. 11. 1861

Romániai

menekült műasztalos eladná saját készítményű faberakások művészi Lucifert ábrázoló képét és egy művészi kivitelű cigarettá dobozt. Megtekinthető a kiadóhivatalban. 1711

Naményi

Gyorsíró és Gépiróiskolába kezdőtanfolyamra beiratkozhat. Vidékieknek vasútkedvezmény. Allamvizsga, állásbaajánlás. Baththyány u. 1.

Ellátás

Hungária-pensió Családi otthon, kitűnő konyha, a legszigorúbb diéták. Debrecen, Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23-39.

Kiadja a Debreceni Református Lapkiadó Vállalat. — A szerkesztésért és kiadásért felel: Thury Levente. Nyomta a könyvnyomtatás 500. évében Nagy Károly Grafikai Műintézete, Debrecen, Ferenc József út 49. szám.

FÜGGŐ

XXXVI
Szomb
Szerkesz
Debrecen, Ferenc

Iparosok nepe A min

Debrecen leg... ma is legzámo... receni iparos... ipartestülete fe... dős jubileumát... nélkül emelle... hanem dicséret... nünk arról a ne... lyet a debrece... lete maga mög...

Debrecen az... ország legnagyobb... rosának tudja... ves, elég, ha D... jelenére egy... Debrecen soser... város: mindig a... reskedelemnek... vásárai, melye... évből hetet is... tottak és előt... készülődés elő... recenben az é... volt, s ezeken... tett. A „Kelet... vezető” út Deb... ken az utakon... egész világ D... Debrecen műv... cialis érzéköl... tettek; már 16... receni lakatos... olyan egyzeme... ták az árakat... felszabadításá...

Nem egy hir... tatott ipart s... jelentő főbíró... odairta foglal... A céhrendsze... cen az első... keretek közöt... Trianon súlyo... ra, hasonló sű... háború, de D... egyik sem tud... ben a lakossa... ka foglalkozó... dig az ipar... több, mint 40... is híresek a... Erdély vissza... egyrésze is v... Debrecen i... afelé, hogy... nagyságát. Ip... kás élete, ve... ségtudása er... Ha az iparte... munkásságán... veredik bele... azon lesz, ho... létén munkál... gazdagabb jö...

A min... b... ni... köz... des... atja... gányokon kel... országos érde... csinalták... atot, nem ke... ni. Pontos... a zsidótörvé... esetben péld... Eddig kéte...

ot. Ezekben... gányokon kel... országos érde... csinalták... atot, nem ke... ni. Pontos... a zsidótörvé... esetben péld... Eddig kéte...

ot. Ezekben... gányokon kel... országos érde... csinalták... atot, nem ke... ni. Pontos... a zsidótörvé... esetben péld... Eddig kéte...